

מס' 3/10/03
לגבי ע"פ
מאקזי פלג
התביעה

בג"צ 3985/03

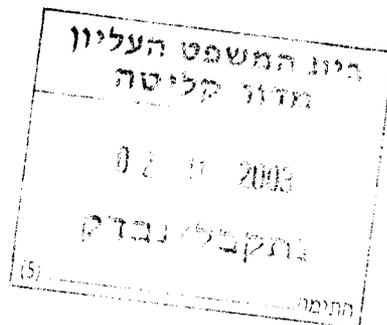
בבית המשפט העליון
בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק

העותרים:

בדאוי ואח'

ע"י ב"כ עו"ד תמר פלג שריק ו/או עו"ד יוסי וולפסון
מהמוקד להגנת הפרט
רח' התנאים 12, ת"א 69209,
טלפון: 03-6421859, 051-308199, פקס: 03-7440621

נגד

המשיבים:

מפקד כוחות צה"ל באיו"ש ואח'
ע"י פרקליטות המדינה

תגובת העותרים להודעה המשלימה מטעם פרקליטות המדינה

בהתאם להחלטת בית המשפט מתכבדים העותרים למסור את תגובתם להודעה המשלימה מטעם פרקליטות המדינה.

1. עניינה של העתירה תנאים קשים מנשוא ושלא כדין השוררים במתקני המעצר הזמניים באיו"ש (להלן - "מתקני המעצר") הפוגעים באופן קשה בזכויות הכלואים.

העתירה הוגשה ביום 1.5.03 והדיון הראשוני בה התקיים ביום 14.7.03.

באותו דיון החליט בית המשפט הנכבד, בין היתר "...לדחות את המשך שמיעתה של העתירה למועד שייקבע" וכי "תוך ששים ימים מהיום תוגש מטעם המשיבים הודעה משלימה לבית המשפט והעותרים יהיו רשאים להגיב על אותה הודעה תוך 30 ימים נוספים".

הודעה משלימה מטעם פרקליטות המדינה (להלן - "ההודעה המשלימה") הוגשה ביום 10.10.03 וביום 14.10.03 החליט בית המשפט הנכבד "לתגובת העותרת תוך 20 ימים".

2. ועוד קבע בית המשפט הנכבד בהחלטתו מיום 14.7.03 הנ"ל, "כי אם יהיו בפי העותרים או בפי אחרים תלונות פרטיקולריות, ניתן יהיה לבקש בירורן של אותן תלונות בהפנייתן ליועץ המשפטי באיו"ש, לענף הדין הבינלאומי במפקדת פרקליט צבאי ראשי או לוועדה שהוקמה למעקב ולפיקוח על תנאי הכליאה במיתקנים החטיבתיים".

העותרים נהגו כמצוות בית המשפט והפנו תלונות רבות לשלושת הגורמים הנ"ל, זאת בהסתמך על תצהירי כלואים ומקורות מידע אחרים.

3. ההודעה המשלימה כוללת, בין היתר, התייחסות נרחבת לדוח הוועדה המייעצת לרמטכ"ל בעניין מתקני המעצר החטיבתיים בראשותו של אל"מ דורון פילס, הנזכרת בהחלטת בית המשפט הנכבד, כאמור לעיל (להלן - "הוועדה המייעצת לרמטכ"ל").

בהסתמך על הנאמר בהודעה המשלימה, מתרשמים העותרים שיש בהמלצותיה ומסקנותיה של הוועדה המייעצת לרמטכ"ל צעד להקלת מצוקת הכלואים במתקני המעצר.

מצופה מהמשיב שיממש ללא דיחוי ובמלואן את המלצות הוועדה המייעצת לרמטכ"ל.

העותרים חזרו ופנו, בעל פה ובכתב, לבא כוח המשיב בבקשה לקבל לידיהם את דו"ח הוועדה המייעצת המרכזית ולא נענו, זאת נכון לעת כתיבת שורות אלה.

4. לטענת העותרים, הנסמכת על המידע שנאסף על ידם ואשר יפורט בהמשך, לא עומד צה"ל בקריטריונים הנדרשים על פי כל דין, לרבות חקיקת הביטחון, בכל הנוגע לזכויות הכלואים ותנאי הכליאה במתקני המעצר. לכלואים במתקנים אלה מוסיף להיגרם סבל רב.

הערות העותרים למספר טענות שבהודעה המשלימה.

5. בהודעה המשלימה משמשים בערבוביה הנורמות והמציאות, הרצוי והמצוי, עד כי קשה להפריד ביניהם ולהבין את המצב השורר במתקני המעצר לאשורו.

6. העותרים חולקים מכל וכל על הטענה שעם הקמת הוועדה המייעצת לרמטכ"ל והוועדה לבחינת תנאי המעצר במתקנים החטיבתיים, שנועדה לייעץ לאלוף פיקוד המרכז, עומד להם סעד חלופי. הוועדות המייעצות, כהגדרתן, הן בעלות סמכות מייעצת. לא ניתנה להן הסמכות להורות לרשות אלא רק לייעץ לה. הטענה החוזרת

ונשנית של המשיב שיש בכוחו, כביכול, להושיט סעד חלופי לזה שבג"צ יכול להעניק, הנה תמוהה ביותר.

מהסיפא של החלטת בית המשפט הנכבד אנו למדים שהוועדה היא אחד הגופים המנהליים, זאת בצד היועץ המשפטי לאיו"ש וענף הדין הבינלאומי במפקדת הפרקליט הצבאי הראשי, אשר "אם יהיו בפי העותרים או בפי אחרים תלונות על אירועים פרטיקולריים, ניתן יהיה לבקש בירורן בהפנייתן" אליהם.

העותרים עשו שימוש נרחב בהמלצה זו של בית המשפט הנכבד ושגרו את כל תלונותיהם גם לוועדה המייעצת לרמטכ"ל.

7. על אף האמור בהודעה המשלימה, לא ניכר בשטח רישום מסקנותיהן של הוועדות המייעצות אלא במידה מצומצמת מאד.

ממצאינו תומכים באמור בהודעה המשלימה באשר לצמצום זמן השהות הממוצע במתקנים הזמניים, נתון שאין לזלזל בחשיבותו באשר הוא מצמצם את תקופת הסבל וההשפלה של העצורים.

עם זאת, בנושאי הצפיפות, המודעות לזכויות האדם, צרכים אישיים לרבות בגדיים והנגישות לשירותים אספקת סבון, הרפואה, המזון והקטינים - הנושאים הנזכרים בהודעה המשלימה - נביא נתונים מפורטים המשקפים את המציאות הקשה.

ממצאי העותרים בדבר המצב במתקנים בחודשים אוגוסט - אוקטובר 2003.

8. להלן ממצאי העותרים בדבר המצב השורר במתקנים. הממצאים מעוגנים בתצהירי כלואים שנמסרו לעורכי הדין שביקרו במתקנים ובמידע נוסף שמקורו במוקד להגנת הפרט ובארגון בצלם.

מספר העצורים במתקני המעצר הזמניים

9. מספר הכלואים בחמשה מתקנים גדל בחודשים אוגוסט - אוקטובר באופן משמעותי.

מספר זה עמד ביום 29.10.03 על 333.

זאת לעומת 257 ביום 9.10.03, 190 ב-29.9.03, 140 ב-10.9.03, 131 ב-22.8.03 (לפי נספחי ההודעה המשלימה).

הנתונים הנ"ל אינם משקפים את המספר הכולל של מי שנכלאו במתקני המעצר במשך זמן כזה או אחר, אלא את המספר הנכון ליום מסוים. לאור התחלופה הגדולה יותר (דהיינו, משכי שהייה קצרים יותר) בעת האחרונה, המספר הכולל של מי שהיו כלואים במתקני המעצר במשך פרק זמן נתון גבוה יותר באופן משמעותי מהמספר הנכון לאותו יום.

נזכיר שלפני הגשת העתירה, מספר הכלואים בחמשת המתקנים היה 178 בראשית ינואר 2003, 273 בראשית מרץ 2003, 314 בראשית אפריל 2003. (ראו העתירה עמוד 5).

תקן הצפיפות בחמשת המתקנים

10. בנספחים להודעה המשלימה, תחת הכותרת "מצבת מתקני כליאה בפקמ"ז", מוסרת הפרקליטות נתוני התקן למספר העצורים ואת מספר העצורים בכל מתקן ומתקן במועדים מסוימים.

לא ניתן ללמוד מנתונים אלה את העיקר והוא: איזה שטח מקצה התקן לאסיר, קרי - מהי הצפיפות התקנית.

לשם כך יש לדעת מהו השטח הכולל המיועד בפועל למגורי הכלואים בכל מתקן ומתקן. נתון הכרחי זה נעלם מהודעת הפרקליטות.

בהמשך דברינו, נשלים את החסר: נחשב ונביא את נתוני השטח הממוצע לעצור בתא התואם את התקן.

11. נקדים ונציין, שתקנות סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) (תנאי החזקה במעצר), תשנ"ז - 1997 (להלן: "תקנות התנאים בישראל") קובעות "השטח הממוצע לעצור בתא [יהיה] לא פחות מ-4.5 מטרים מרובעים" (תק. 3(ה)(3)).

התקן שנקבע לרוב מתקני המעצר הוא כרבע או פחות מזה.

ועוד נתון: שטחו של מזרן רגיל ליחיד הוא 70 ס"מ x 2 מ', דהינו 1,40 מ"ר.

12. מתקן המעצר עציון

התקן למספר כלואים במתקן עציון הוא, כאמור בנספח להודעה המשלימה, 50 כלואים.

במתקן זה 6 חדרים, כ"א בגודל של כ-3x3 מ', דהינו 9 מ"ר, השטח הכולל 54 מ"ר, לפיכך, השטח הממוצע לעצור בתא לפי התקן 1,02 מ"ר.

נספחים מכתבים ותצהירים הנוגעים למתקן עציון - מסומנים ע/18

13. מתקן המעצר השומרון

התקן למספר כלואים במתקן השומרון הוא 50 כלואים.

במתקן זה 6 חדרים, כ"א בגודל 3x2 מ', דהינו 6 מ"ר, השטח הכולל 36 מ"ר.

אם נתונים אלה מדויקים, השטח הממוצע לעצור, לפי תקן זה, הוא 0,72 מ"ר.

נספחים מכתבים ותצהירים שעניינם מתקן השומרון - מסומנים ע/19

14. מתקן המעצר מנשה (סאלם)

התקן למספר הכלואים במתקן מנשה הוא 50 כלואים.
במתקן מנשה 8 חדרים, בא" בגודל 3x3 מ', דהינו 9 מ"ר, השטח הכולל 72 מ"ר,
השטח הממוצע לעצור 1,24 מ"ר, הוא הגבוה ביותר מבין המתקנים.
נספחים מכתבים ותצהירים - מסומנים ע/20

15. מתקן המעצר אפרים

התקן למספר כלואים במתקן אפרים הוא 40.
במתקן 5 חדרים בגודל 3x3 מ' כל חדר, דהינו 9 מ"ר, השטח הכולל 45 מ"ר.
השטח הממוצע לעצור 1,1 מ"ר.
נספחים מכתבים ותצהירים - מסומנים ע/21

16. מתקני המעצר בנימין

נתוני התקן המובאים ע"י הפרקליטות משתנים: 24 כלואים עד 16.9.03, 44 ליום
23.9.03, 66 ליום 9.10.03. יש להניח שהנתון 24 מתייחס למתקן הישן ואילו הנתון 44
מתייחס למתקן החדש אשר נפתח ביום 18.9.03 בתחומי מחנה עופר.
הנתון 66 הוא, להבנתנו, התקן לבנימין א' שבו 2 אוהלים.
שטחו של אוהל 10x5 מ'. דהינו 90 מ"ר סך הכל. עולה מכך שכל אוהל מיועד ל-33 עצורים
והתקן לשטח הממוצע לעצור הוא 1.34 מ"ר.

במועד מאוחר יותר, ב-24.10.03 או בסמוך לפני תאריך זה, נפתח מתקן מעצר נוסף
בתחומי מחנה עופר וכונה בנימין ב'. התקן למספר העצורים במתקן זה אינו יודע לנו. במתקן
זה 4 אוהלים וביום 27.10.03 היו בו כ-70 עצורים. העברת עצורים למתקן זה נמשכת.
אנו מניחים שהתקן לשטח הממוצע לעצור זהה לזה שיועד לבנימין א'.

נספחים:
טבלא של נתוני תקן צפיפות במתקני המעצר - מסומנת ע/26
תצהירים המסומנים ע/22

תנאי הכליאה בחמשת המתקנים - מתצהירי העצורים

17. להלן נביא את נקודות התורפה אשר נחשפו בתצהירי העצורים במתקני המעצר השונים.

18. מתקן המעצר עציון

לפי נתוני המוקד להגנת הפרט, ביום 29.10.03 שהו במתקן מעצר עציון 58 כלואים.

ביום 8.10.03, יום בו שהו במתקן 53 עצורים אמר מר הימוני בתצהירו: "הצפיפות בחדר הנה בלתי נסבלת ... כל עצור יכול לישון על הצד בלבד. אין אפשרות לשכיבה על הגב או על הבטן".

לשהייה בחצר, המכונה "טיול" הוקצבה שעה וחצי ביום. בפרק זמן זה על העצורים לכבס, להתקלח, להתגלח ולהשתמש בשירותים.

זמן ומקום לפעילות גופנית, אין. יתר מזאת, זכות ל"טיול" נסוגה בפני פגישת עצור עם עורך דינו. הפגישות מתקיימות באותה חצר עצמה.

אין גישה חופשית לשירותים. את מימיהם מטילים העצורים בבקבוקים בחדריהם.

אין מגבת אישית לעצור. למספר עצורים מגבת משותפת אחת.

אין בגדים להחלפה.

חולים אינם מקבלים טיפול ראוי. התרופות שמביאים עורכי הדין מהמשפחות נמסרות למשמורת מפקד הכלא והן מגיעות לידי החולים, רק לאחר בקשתם, ולרוב באיחור רב. ניתן להבין מכך שאין רופא או חובש קבוע במקום. רופא לא הוזעק אף בעקבות ניסיון ההתאבדות בתליה של ילד בן 12, שעצורים הצילוהו ממוות.

בתצהירו של עג'מייה, נציג הכלואים, מיום 19.9.03, הוגדרו התנאים כ"בלתי אנושיים" והמזון כ"שאיכותו גרועה והוא אינו מבושל מספיק". את מתקן פקדה מכת זבובים, "בחדרים ובתוך האוכל יש כמות אדירה של זבובים. ממש ערימות של זבובים".

המצהירים מתלוננים על יחס גס מצד החיילים ועונשים קולקטיביים, כמפורט בתצהירים.

בית המשפט הנכבד מופנה אל נספח ע/18 הנ"ל.

19. מתקן המעצר השומרון

לפי נתוני המוקד להגנת הפרט, ביום 29.10.03 שהו במתקן מעצר שומרון 49 כלואים.

ביום מתן תצהירו, 24.9.03, היה מר חליליה עצור במתקן כ-30 יום, מזה 7 ימים במעמד של עציר עד תום ההליכים, ובמתקן היו כלואים 53 אנשים. מר חליליה מגדיר את המצב במתקן כ"בלתי אנושי בעליל". הוא מתלונן על הלחות השוררת בחדרים בהם ישנו צוהר קטן אחד בלבד, על כך שחסרים חומרי ניקוי, ועל המזון שכמותו ואיכותו ירודות והוא טוב "רק בשביל לשרוד".

בתצהירו של פשאפשה מיום 18.9.03 נאמר שאין במתקן "טיול", אלא רק יציאה לחצר, שגודלה 7 x 3 מטר, 3 פעמים ביום ל-20 דקות בכל פעם, שבמהלכן על העצורים ללכת לשירותים, לכבס, להתרחץ, לשטוף את הכלים.

פעם בשבועיים מחלקים סבון אחד לכל שני חדרים זאת לרחצה ולכביסה, ואין חומרי ניקוי בלתי.

מנת המזון היומית אינה מספקת ואינה בריאה (פרטים בתצהיר).

בדיקה רפואית נערכת פעם אחת: בעת קליטת העצור.

המצהיר, כמו רבים אחרים, לא קיבל כל בגדים להחלפה.

הוא מתלונן על ענישה קולקטיבית.

בתצהירו מיום 19.9.03 מכנה עלוש את התנאים כ"מחפירים".

העצירים - המצהירים מתלוננים על יחס החיילים, התלונות המפורטות בתצהיריהם.

בהסתמך על תצהירו של עצור הוגשה תלונה על תקיפתו ע"י מפקד לפרקליט פיקוד מרכז, אשר הורה על חקירת מצ"ח.

בית המשפט הנכבד מופנה לנספח ע/19 הנ"ל.

20. מתקן המעצר הזמני מנשה (סאלם)

לפי נתוני המוקד להגנת הפרט, מספר העצורים ביום 29.10.03 במתקן זה היה 46 איש.

בעקבות ביקור עו"ד במתקן זה ביום 14.8.03 ציינו במכתבנו שנשלח ליועמ"ש איו"ש לאמור:

"הננו לציין בסיפוק שבסמוך ל-14 ביולי 2003, מועד הדיון בבג"צ 3983/03, החלו לחול שיפורים בתנאי המעצר במתקן המעצר הזמני מנשה, זאת בנוגע למזון, זמינות השירותים והמקלחת, טיול והקלה על הצפיפות".

העצורים, אשר תקופת שהותם במתקן הייתה ממושכת (הם נעצרו ב-26.6.03 ו-25.6.03 וב-25.5.03) הלינו על האיסור להכניס לחדר ספרים, כלי כתיבה, נייר, שעון, מצית, רדיו. כן התלוננו על העדר שירותי דואר וקנטינה, על חוסר המעש הכפוי ועל טכסי ספירה משפילים.

במתקן זה אירע לכאורה ניסיון תקיפה מינית של קטין. הפירוט להלן ובנספחים ע/23.

בית המשפט הנכבד מופנה לנספח ע/20 הנ"ל.

21. מתקן המעצר הזמני אפרים (קדומים)

ביום 29/10/03 שהו במתקן 39 איש, כך לפי נתוני המוקד להגנת הפרט.

בתצהירים שנגבו ביום 28.8.03 דובר על 22 כלואים במתקן בלבד.

העצורים התלוננו על כך שאין הם רשאים לשהות מחוץ לחדריהם אלא 10 דקות בבוקר ושעה וחצי אחה"צ ובמשך הזמן הזה עליהם לעמוד בתור לשירותים, להתרחץ, לכבס ולהתגלח ולא נשאר להם זמן לפעילות גופנית.

הם ציינו שכמות האוכל גדלה במידת מה, אך זו עדיין אינה מספקת ואינה יציבה אף ככל שהדבר נוגע לכמות הלחם.

הם ציינו מחסור בחומרי הדברה והסבל שנגרם להם ע"י הנמלים הפולשות לחדרים.

לבסוף, הם קבלו על הניתוק המוחלט מהעולם החיצוני: אין להם עיתונים, אין רדיו, אין שירותי דואר ואין שעונים.

בית המשפט הנכבד מופנה לנספח ע/21 הנ"ל.

22. מתקן המעצר הזמני בנימין

למתקן מעצר בנימין שנפתח בראשית אוקטובר, עם סגירתו של המתקן בחטמ"ר בנימין, התווסף, ב-24.10.03 או בסמוך לכך, מתקן שכונה בנימין ב'. במתקני מעצר אלה מוחזקים העצורים באוהלים.

ביום 29.10.03 שהו בבנימין א' 76 עצורים, כך על פי נתוני המוקד להגנת הפרט.

מתצהירי כלואים שניגבו ב-27.10.03 אנו למדים שביום זה שהו בבנימין א', בשני אוהלים, כ-90 עצורים, בתנאי צפיפות בלתי נסבלת. האוהלים ישנים ובלויים, מלאי חורים, אינם יציבים ואינם מגנים כראות בפני רוח וחדירת מי גשם. העצורים ישנים על מזרנים דקים המונחים על הארץ. שתי השמיכות שקיבלו אינן מגוננות בפני הקור השורר כבר בלילות.

לעצורים אין בגדים להחלפה, אין סבון ומשחת שיניים, שמפו ומסרק.

אין מים חמים לרחצה.

השירותים שמצבם לא תקין, עולים על גדותיהם ומי הביוב זורמים מהם החוצה ומעלים צחנה.

ביום 29.10.03, שהו במתקן בנימין ב' 65 עצורים, כך על פי נתוני המוקד להגנת הפרט,

נכון ליום 27.10.03, שהו כ-70 עצורים ב-4 אוהלים, כך על פי תצהירים.

לפי שעה אין צפיפות במתקן זה, אך אם יאוכלס הוא כמו בנימין א', דהיינו 33 איש באוהל, תהיה הצפיפות בלתי נסבלת.

"שיכונם של 28 איש באוהל ... תוצאתו המעשית היא שהעצירים שוכבים זה לצד זה, ללא כל רווח בין מזרן לרעהו, מקצה האוהל עד למשנהו...הצפיפות היא תופעה שלילית..." - כתב הנשיא שמגר בפסק דינו.

בג"ץ 253/88 סג'דיה ואח נ' שר הביטחון, פ"ד מב(3), 801 פסקה 18.

במתקן בנימין מוחזקים ילדים ועצירים מנהליים רבים.

כן הוחזקה בבנימין א' אשה שנעצרה ביום 26.10.03. ושוכנה במועדונית של חיילים תחת משמר של חיילת.

בית המשפט הנכבד מופנה לנספח ע/22 הנ"ל.

23. ילדים במתקני המעצר הזמניים

קטינים מוסיפים להיות מוחזקים במתקני המעצר הזמניים, בהם אף ילדים מתחת לגיל 16.

לפי דו"ח המוקד להגנת הפרט, המסתמך על פניות לאיתור עצורים, ובו נתונים חלקיים בלבד, היו במתקני המעצר נכון ליום 15/10/03 לפחות 10 קטינים מתחת לגיל 16, רובם במתקן מעצר בנימין.

לפי נתונים של ארגון "בצלם" הנסמכים על דוחות של צה"ל, מספר הקטינים מתחת לגיל 16 במתקני המעצר מנשה, שומרון, אפרים ועציון היה, במחצית ספטמבר, 15. עליהם יש להוסיף את 15 העצורים בגיל 16-18.

התרענו על כך פעמים רבות אך דבר לא נשתנה.

הסבל הרב הנגרם לקטינים על ידי החזקתם בתנאים הקשים של מתקני המעצר, בא לידי ביטוי דרמטי בניסיונות ההתאבדות של יליד 1990. הקטין ביצע לפחות 3 ניסיונות התאבדות. כך עולה מתצהירו מיום 8/10/03 ומחוות הדעת הפסיכיאטרית (כנראה מיום 18/10/03) וזאת בשל "תנאי הכליאה שלו", כאמור בחו"ד הנ"ל.

כל ניסיונות ההתאבדות בוצעו בעת שהייתו במתקני המעצר עציון ובינימין החל מיום מעצרו ב- 29/9/03.

ביום 13/10/03 התרענו על אחזקתו בתנאים בלתי נסבלים ודרשנו העברתו למתקן הולם. השופט הצבאי שדן בעניינו ביום 14/10/03 סבר שתנאי מעצרו של הקטין אינם הולמים את גילו והורה על העברתו ל"מתקן מעצר מתאים". למרות זאת, רק ביום 28/10/03 הועבר הקטין לכלא השרון.

נציין כי במקרים רבים אחרים הורו שופטים על העברת קטינים ממתקני מעצר זמניים למקומות מעצר ההולמים את גילם.

אותו קטין עצמו נפל, לכאורה, קורבן לתקיפה מינית, במהלך קליטתו במתקן המעצר בנימין. על כך בתצהירו מיום 14/10/03. הוגשה תלונה לפרקליט פיקוד מרכז של צה"ל, אשר הורה על חקירת מצ"ח.

כאמור לעיל, הגשנו גם תלונה לפרקליט פיקוד מרכז על תקיפתו המינית לכאורה של יליד 1988 במתקן המעצר מנשה על ידי אחד משומריו בנוכחות אחרים. הפרקליט לא ראה לנכון לטפל בתלונה והיפנה אותנו למחלקה לחקירת שוטרים בנימוק שבתצהירו של הקטין נאמר כי הותקף על ידי איש משמר הגבול.

נספחים תצהירים, חו"ד פסיכיאטרית ומכתבים - מסומנים ע/23

24. עצירים מנהליים במתקני המעצר הזמניים

לפי נתוני המוקד להגנת הפרט, ביום 29.10.03 שהו במתקני המעצר 70 עצירים מנהליים שמעצרו כבר אושר בביקורת שיפוטית. מספרם הכולל של העצירים המנהליים אינו ידוע לנו.

עצירים מנהליים ממשיכים להיות מוחזקים במתקני המעצר הזמניים בניגוד להוראות דין מפורשות להחזיקם בתנאים מועדפים. דומה שמספרם הולך וגדל ושהותם הולכת ומתארכת.

כך, ביום 3/7/03 היו במתקני המעצר הזמניים 9 עצירים מנהליים בלבד. על פי נתונים שאפשר שהם חלקיים, ביום 15/10/03 היו 62 עצירים מנהליים במתקני המעצר מהם 11 במעצר אפריים, 18 במעצר בנימין, 14 במעצר שומרון, 19 במעצר מנשה. ביום 26/10/03 זינק מספר העצירים המנהלים בבנימין לכדי 50 או יותר. התנאים הבלתי נסבלים במתקן זה תוארו לעיל.

25. נשים במתקני המעצר הזמניים

התופעה של החזקת נשים במתקני המעצר שלא בתנאי הפרדה, בניגוד לדרישת החוק, חוזרת על עצמה. ככלל, לאחר מעצר מובאות העצורות לאחד ממתקני המעצר ומוחזקות בו פרק זמן מסוים, עד שחרורן לביתן או העברתן לשב"ס. למותר לציין שהחזקת אישה במתקן של גברים כאמור לעיל מהווה הפרה חמורה של הדין, ובראשו תחיקת הביטחון, המחייב הפרדה מוחלטת של הנשים מהגברים במתקני הכליאה.

סיכום ומסקנות

26. לא חל שינוי משמעותי בתנאי המעצר במתקני המעצר הזמניים. במתקן המעצר החדש - בנימין א' וב' שבמתחם מחנה עופר - שוררים תנאים תת-אנושיים המזכירים את מתקן הכליאה עופר בשבועות הראשונים של מבצע חומת מגן. העברת עצורים לעשרות למתקן זה החלה לפני שהוסדרו תנאי מינימום להחזקת אדם.

המפגעים החמורים ביותר במתקנים אלה הם השירותים הבלתי תקינים שמי ביוב מצחינים זורמים מהם, העדר מים חמים, מחסור בשמיכות, האוהלים הבלויים, המחוררים והבלתי יציבים שאינם מגינים בפני הקור, הרוח והגשם, והצפיפות הבלתי נסבלת.

27. הליקויים העיקריים והחמורים ביותר בארבעת המתקנים הנותרים הם; העדר דרגשים להנחת מזרנים עליהם. העדר מזרן, מגבת, בגדים להחלפה, סבון, לכל עצור. העדר שטח בגודל מתאים לפעילות גופנית שתותר בו; מחסור בחומרי ניקוי והדברה; טיפול רפואי לקוי, אי הספקת תרופות לחולים, לרבות חולים כרוניים, ע"י רשויות המתקן, העדר נגישות סבירה לרופא. העדר גישה חופשית לשירותים; העדר מזון משביע ובאיכות סבירה לרבות אי אספקה של משקאות חמים; איסור על הכנסת ספרים, עיתונים ורדיו; ליקויים ביחס הסגל לכלואים.

במתקנים הזמניים מוחזקים שלא כדין קטינים, עצירים מנהליים ונשים.

על אף קיצור בתקופת השהייה הממוצעת, נמשכת השהייה במתקני המעצר מעבר לזמן הסביר.

**בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיב למסור לידי העותרים את דוח
הוועדה המייעצת לרמטכ"ל המסוקר בהודעה המשלימה של פרקליטות המדינה
וכן דוחות או חוות דעת נוספים אם הוצאו ולאחר שיוצאו כאלה.**

כן מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע את העתירה לדיון בהקדם האפשרי.

העותרים חוזרים על בקשתם להוציא צו על תנאי, כאמור בעתירה.

תמר פלג שריק, עו"ד
ב"כ העותרים

2.11.03